

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Pavel Kršňák

O letných školeniach učitelia matematiky na Slovensku v roku 1965

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 11 (1966), No. 5, 329--330

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/137759>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1966

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

Podľa uvedených počtov akcií a počtov členov v jednotlivých pobočkách vidieť, že pobočky na Slovensku za rok 1965 rozmnôžili rady svojich členov z 877 na 1007 a uskutočnili celkom 38 výborových a 15 členských schôdzí, usporiadali celkom 19 viacdenných školení, z čoho 5 v rámci MO a 2 v rámci FO, usporiadali a pokračujú v usporiadani 21 dlhodobých seminárov, usporiadali spolu 4 konferencie a úplne pripravili ďalšie dve celoštátne konferencie, teda spolu pripravili celkom 6 konferencií, zabezpečili a organizačne úplne pripravili celoštátny sjazd JČMF a slovenský sjazd JČMF a usporiadali 1 exkurziu. V prednáškovej činnosti usporiadali spolu 630 prednášok a okrem toho 325 v rámci MO a 95 prednášok v rámci FO, teda spolu celkom 1050 prednášok za rok 1965. Tieto prednášky si vypočulo dohromady 33 516 osôb — členov i nečlenov JČMF.

Za najvýznamnejšie akcie v roku 1965 možno považovať V. slovenský sjazd v dňoch 10. – 11. mája 1965 a celoštátny sjazd v dňoch 13. – 14. mája 1965, konferenciu o konštruktívnej geometrii v dňoch 13. – 16. septembra 1965, ktorej sa zúčastnilo celkom 129 účastníkov z ČSSR (56 zo Slovenska) a 30 účastníkov zo zahraničia a to: z Bulharska, Maďarska, NDR, Poľska, a konferenciu o modernizácii vyučovania fyziky s medzinárodnou účasťou v dňoch 29. a 30. novembra 1965.

Uvedená bohatá a úspešná činnosť pobočiek JČMF na Slovensku zavázuje všetkých pracovníkov v pobočkách i v komisiach SV, aby pokračovali v obetavej práci JČMF na Slovensku a usilovali sa udržať túto vzostupnú tendenciu.

Ladislav Berger

○ letných školeniach učiteľov matematiky na Slovensku v roku 1965

Stalo sa tradíciou, že pobočky JČMF na Slovensku spolu s KPÚ poriadajú v období prázdnin školenie učiteľov matematiky a fyziky. V letných prázdninách šk. roku 1964/65 prebehli školenia z matematiky nasledovne:

Pre učiteľov matematiky škôl I. a II. cyklu bolo poriadane školenie pobočkou JČMF v Žiline a prebiehalo v dňoch 1. – 7. júla 1965 v Poprade za účasti 36 učiteľov škôl I. cyklu a 40 učiteľov škôl II. cyklu. Program školenia bol vopred vypracovaný. Prednášali súdruhovia *Novák, Kotzig, Harant, Palaj, Havliček, Jozíško, Kabele, Dlouhý, Berger, Hejný, Krbiela, Moravčík, Mikulčák, Dubec* a ústredný inšp. MŠK pre ZDŠ s. *Porcál*. Prednášky odzneli na tieto témy: základy teórie množín, z teórie množín cez najnovšie výsledky vo svete, konštrukčná geometria a grafické metódy na ZDŠ, experimentálne metódy v tradičnom i modernom učive, logické základy matematiky, metodický výklad základov trigonometrie, matematické disciplíny v praxi, matematické pojmy a matematické myslenie, riešenie rovníc a sústavy rovníc, elementy čís. teorie a kombinatoriky na ZDŠ, zobrazenie a kinematické pojatie matematiky na ZDŠ a význam matematiky pri premene na bezprostrednú výrobnú silu, základy mat. predstavy z psychologického hľadiska, užtie vektorového počtu v planimetrii, niektoré state z počtu pravdepodobnosti, analytická geometria a nerovnosti, rozbor učiva deskriptívnej geometrie podľa nových učebníč, numerické metódy na školách II. cyklu.

Uvedené prednášky dali účastníkom veľa nových poznatkov, rozšírili ich obor vedomostí a iste pomôžu pri ich pedagogickej práci na škole. Školenia sa zúčastnilo pomerne veľa mladých učiteľov matematiky, ktorí si vysoko cenili skutočnosť, že nielen vypočuli prednášky najpovolanejších, ale že mohli s nimi aj osobne vymieňať svoje názory a skúsenosti.

Školenie poriadane pobočkou JČMF vo Zvolene prebiehalo v dňoch 6. – 10. júla 1965 vo Zvolene. Bolo usporiadané pre učiteľov matematiky škôl I. a II. cyklu. Počet účastníkov 62. Prednášali súdruhovia: *Harant, Palaj, Havliček, Jozíško, Porcál, Krkavec, Krsek, Berger, Malina, Mikulčák, Klein, Senko, Husarik, Lenárt, Dubec, Kršňák*. Prednášky odzneli na tieto témy: spôsoby určenia množín bodov danej vlastnosti, teória a prax geometrických konštrukcií, diafilm vo

vyučovaní matematiky, modernizačné smery vo vyučovaní matematiky z hľadiska ich realizácie u nás, z teórie množín, z teórie čísel, štatistické zhodnocovanie pedagogických pokusov, diferenciácia žiakov v matematike na ZDŠ a úroveň vyučovania matematiky, vývoj matematických pojmov, matematické disciplíny v praxi, algebraické rovnice n-tého stupňa, grafické metódy v geometrii, logické prvky matematiky, deliteľnosť čísel, príklady použitia počtu pravdepodobnosti v štatistikе, programované vyučovanie, programované učebnice a učiace stroje v matematike, optimálne programovanie, k vyučovaniu matematiky a descript. geometrie na SVŠ v šk. roku 1965/66, analytická geometria a nerovnosti, vektorová algebra, metodika výkladu descript. geometrie podľa nových učebníc, analytická geometria vektorovou metódou.

Účastníci školenia kladne hodnotili odborné prednášky, pretože prehĺbili ich vedomosti a oboznámili ich o ďalšom vývoji matematiky. Ocenili tiež prednášky o modernizačných snahách v matematike a ich uskutočnenie u nás, ako aj besedy s ústrednými inšpektorami.

Školenie poriadane pobočkou JČMF v Prešove prebiehalo v dňoch 5. – 10. júla 1965 len pre učiteľov matematiky škôl I. cyklu. Na školení sa zúčastnilo 34 učiteľov. Prednášali súdruhovia *Jucovič, Strečko, Andrejkovič, Lešo, Františková, Kočiš, Kopanec a Jendrek*. Cieľom školenia bolo zvýšiť a prehĺbiť odbornú pripravenosť učiteľov a metódy ich práce v škole. Výmenou skúseností snažili sa zovšeobecniť dobré poznatky z praxe tak, aby sa uplatnili aj na iných školách. Zamerali sa predovšetkým na obsah geometrického učiva, teóriu množín a modernizáciu vyučovania.

Školenie poriadane pobočkou JČMF v Bratislave prebiehalo v dňoch 23. – 28. augusta 1965 len pre učiteľov matematiky škôl II. cyklu. Na školení sa zúčastnilo 36 učiteľov a bolo poriadane pre celý Západoslovenský kraj. Prednášali súdruhovia *Legény, Prokšová, Zaťko, Korch*. Zaoberali sa prehľbovaním vedomostí stredoškolského učiva. Každá téma bola rozdelená na časť teoretickú a praktickú.

Uvedené školenia po finančnej stránky boli zabezpečované pobočkami JČMF a KPÚ. Pobočky JČMF hradili odmeny za prednášky a cestovné prednášateľom, celkom 13 000,– Kčs. KPÚ hradili pobyt, cestovné učiteľom matematiky škôl I. a II. cyklu.

Pavel Kršňák

Letné kurzy z fyziky na Slovensku 1965

sa usporiadali v štyroch odbopočkach JČMF na Slovensku. Pre učiteľov ZDŠ boli kurzy v Prešove a Trnave a pre učiteľov II. cyklu v Bratislave a vo Zvolene. Trvali 5 až 6 dní, priemerná účasť bola 23 učiteľov na jeden kurz. Miestnosti a potrebné pomocné zariadenie dali všade k dispozícii katedry fyziky vysokých škôl v mestách, kde sa kurzy konali. Prednášateľmi boli zväčša učitelia domácej vysokej školy (4 docenti a 15 odborných asistentov), len vo Zvolene prednášali aj 2 hostia-profesori vysokých škôl z Prahy a Košíc.

V Prešove sa venovali najmä vybraným časťiam učiva 9. ročníka (náuka o elektrine) zo stránky metodiky pokusov (demonštračných a frontálnych). V prednáškach sa podrobnejšie zaobrali novšími a náročnejšími učebnými pomôckami (použitie katódového oscilogramu, elektrónok a polovodičov vo vyučovaní) a potrebnými bezpečnostnými opatreniami. Samostatné cvičenia účastníkov sa konali na témy: elektrostatica, zákon Ohmov, zákony Kirchhoffove, vedenie prúdu v elektrolytoch, plynoch a vo vákuu, elektrónkový vf. generátor, rozhlasový prijímač. Pracovalo sa individuálne cyklicky v skupinách 2 – 3 účastníkov i frontálne.

V Trnave mali 6krát 3 hodiny prednášok: ich tému boli niektoré pokrokové výsledky vedy (Mössbauerov jav, lasery, detektory jadrového žiarenia) a metodické potreby učiteľskej praxe (elektromagnetická indukcia, molekulárne javy, riešenie fyzikálnych úloh). Na 15 hodinách cvičení účastníci pripravovali demonštračné pokusy z učiva ZDŠ. Oboznámovali sa prakticky s nie-